Lietas Nr.112006416
Lietas arhīva Nr.103AA-0040-16

SPRIEDUMS

Rēzeknē 2016.gada 24.maijā

Latgales apgabaltiesa šādā sastāvā
Tiesnesis referents J.Dimpers
Tiesneši D.Skudra, J.Vasiļkovskis

sakarā ar cietušās /Nosaukums A/(turpmāk arī – "/Nosaukums A/") pilnvarotās personas zvērinātas advokātes Ineses Stankevičas apelācijas sūdzību par Daugavpils tiesas 2016.gada 7.marta spriedumu apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesas telpās rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietas materiālus.

Noklausījusies tiesneša referenta ziņojumu un pārbaudījusi pierādījumus administratīvā pārkāpuma lietā, tiesa

k o n s t a t ē j a

Ar Daugavpils tiesas 2016.gada 7.marta spriedumu izbeigta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā par SIA "/Nosaukums B/" saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvā pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – LAPK) 155.^{8}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Pirmās instances tiesa konstatēja, ka 2016.gada 9.februārī Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektors I.Parņevičs sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu par to, ka 2016.gada 3.februārī SIA "/Nosaukums B/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, piederošajā restorānā "/Nosaukums C/", kas atrodas /adrese/, publiskā izpildījumā tiek raidīti divi TV kanāli -"Fashion TV" un "Eurosport", uz kuru raidīšanu netika uzrādīti dokumenti, kas apliecina Autortiesību likuma 52.panta pirmajā daļā paredzēto tiesību ievērošanu. Pārkāpums kvalificēts atbilstoši LAPK 155.^{8}pantam kā autortiesību vai blakustiesību pārkāpšana.

Atsaucoties uz atziņām tiesu praksē (skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedums lietā SKA 157/2007), Daugavpils tiesa norādīja, ka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā jāpieņem tikai par faktiem, kas norādīti protokolā – jaunu faktu norādīšana lēmumā pārkāpj personas procesuālās tiesības. Līdz ar to pirmās instances tiesas ieskatā administratīvā pārkāpuma protokolā norādītais apraksts, ka publiskā izpildījumā tiek raidīti divi TV kanāli -"Fashion TV" un "Eurosport", neaptver inkriminētā pārkāpuma sastāvu, proti, objektīvo pusi, jo administratīvā pārkāpuma protokolā nav norādīts, ka caur šiem mūzikas kanāliem tika atskaņota mūzikas fonogramma.

Ņemot vērā, ka administratīvā pārkāpuma protokolā nav sniegts konkrēts juridiskās personas izdarīto darbību apraksts, kas veido pārkāpuma sastāvu, Daugavpils tiesa atzina, ka nav pamata SIA "/Nosaukums B/" saukt pie administratīvās atbildības par LAPK 155.^{8} pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu un atbilstoši LAPK 239.panta 1.punktam lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva (lietas 39.lapa).

Apelācijas kārtībā šo nolēmumu apstrīdēja cietušās /Nosaukums A/ pilnvarotā persona zvērināta advokāte Inese Stankeviča.

Autortiesību likuma 63.panta piektā daļa noteic, ka blakustiesību subjektu mantiskās tiesības attiecībā uz publisku izpildījumu un konkrēti 7.punkts - komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu, tiek administrētas tikai kolektīvi. Līdz ar to "/Nosaukums A/" tiesiskajās attiecībās ar SIA "/Nosaukums B/" ir tiesīga pārstāvēt pilnīgi visus izpildītājus un fonogrammu producentus uz Autortiesību likuma pamata un bez attiecīga pilnvarojuma līguma slēgšanas (Autortiesību likuma 64.panta trešā daļa, 65.panta pirmās daļas 3.punkts).

SIA "/Nosaukums B/" jau no 2011.gada ir noslēgusi licences līgumu ar Autortiesību un komunicēšanas konsultāciju aģentūru/Latvijas Autoru apvienību (AKKA/LAA) par autoru darbu izmantošanu SIA "/Nosaukums B/" piederošajā restorānā "/Nosaukums C/" /adrese/. Saskaņā ar AKKA/LAA sniegto informāciju licence izsniegta par autoru muzikālu darbu izmantošanu. Tehniskais veids (TV, radio, CD, u.tml.), kādā tiek izmantoti muzikālie darbi, nav svarīgs, jo AKKA/LAA licence, tāpat kā noslēgts līgums ar /Nosaukums A/ par maksājamo atlīdzību izpildītājiem un fonogrammu producentiem, aptver dažādas tehniskās iespējas, kā komersants var izmantot muzikālus darbus (fonogrammas).

Komersantam, uzsākot komercdarbību, ir pienākums nodrošināt, ka tā darbībā tiek ievērotas likuma normas. Atbilstoši Autortiesību likuma 52. panta otrajai daļai dokumentam, kas apliecina tiesību saņemt taisnīgu atlīdzību par komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu ievērošanu, jāatrodas pie izmantotāja komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanas brīdī. Par atļauju fonogrammas izmantot izmantotājs slēdz vienošanos ar mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju, jo tieši šāda mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija administrē kolektīvi tiesību īpašnieku tiesības saņemt atlīdzību (Autortiesību likuma 63.panta piektās daļas 3.punkts). Tādējādi šāds dokuments tiesību izmantotājam ir jāsaņem pirms fonogrammu izmantošanas. Tomēr SIA "/Nosaukums B/", jau ilgstoši darbojoties restorānu pakalpojumu sfērā, šādu dokumentu nebija saņēmusi. /Nosaukums A/ bija aicinājusi SIA "/Nosaukums B/" vienoties par līguma noslēgšanu, kaut arī saskaņā ar likumu šādas darbības ir tieši SIA "/Nosaukums B/" interesēs, lai tās komercdarbība tiktu veikta atbilstoši likumam, tas ir, lai tas drīkstētu izmantot komerciālos nolūkos publicētas fonogrammas restorāna telpās. Un tikai 2016.gada 4.martā pēc policijas administratīvā protokola sastādīšanas SIA "/Nosaukums B/" noslēdza līgumu par maksājamo atlīdzību izpildītājiem un fonogrammu producentiem ar "/Nosaukums A/". SIA "/Nosaukums B/" nevar atkāpties no pienākumiem, kas uz likuma pamata pildāmi mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas priekšā attiecībā pret blakustiesību subjektu tiesībām.

Apelācijas sūdzības iesniedzējas ieskatā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirknis pareizi konstatēja un attiecīgi 19.01.2016. uzsāka administratīvo lietvedību par to, ka SIA "/Nosaukums B/" publiskā izpildījumā restorānā "/Nosaukums C/" raidīja divus TV kanālus un par šo TV kanālu izrādīšanu publiskā izpildījumā SIA "/Nosaukums B/" nevarēja uzrādīt "/Nosaukums A/" apliecību un noslēgto līgumu.

Tamdēļ nepiekrīt pirmās instances tiesas secinājumam, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītais SIA "/Nosaukums B/" pārkāpuma

apraksts neaptver inkriminētā pārkāpuma sastāvu, proti, objektīvo pusi, jo administratīvā pārkāpuma protokolā nav norādīts, ka caur šiem mūzikas kanāliem tika atskaņota mūzikas fonogramma. Konkrētajā lietā papildus jāņem vērā, ka, pārraidot TV kanālu "Fashion TV", mūzika (fonogrammas) tiek atskaņota nepārtraukti, jo tērpu demonstrēšana notiek tikai un vienīgi mūzikas pavadībā. Un arī kanāls "Eurosport", kaut arī mazāk, tomēr satur ievērojamu daļu fona mūzikas. Attiecīgi nav pareizs un pamatots Daugavpils tiesas atzinums, ka "... nav norādīts, ka caur šiem mūzikas kanāliem tika atskaņota mūzika".

Apelācijas sūdzībā atsaucas uz atziņām tiesu praksē (skat. Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas spriedumu lieta Nr. 128010312, Vidzemes apgabaltiesas spriedumu lietā Nr. 114001313, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas spriedumu lietā Nr. 128007612) (lietas 41.-45.lapa).

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21}panta otro daļu par apelācijas sūdzību viedokli iesniedza SIA "/Nosaukums B/" valdes loceklis /pers. A/.

Piekrīt Daugavpils tiesas norādītajam, ka administratīvā pārkāpuma protokolā nav sniegts konkrēts juridiskās personas izdarīto darbību apraksts, kas veido pārkāpuma sastāvu.

Apelācijas sūdzībā norādītās atsauces uz Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas spriedumu lietā Nr.128010312 un Vidzemes apgabaltiesas spriedumu lietā Nr.114001313 nav pamatotas, jo, taisot spriedumu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija un Vidzemes apgabaltiesa neņēma vērā Vispasaules intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) līgumu par publisko izpildījumu un fonogrammām, kas apstiprināts diplomātiskajā konferencē Ženēvā 1996.gada 20.decembrī. Latvijas Republika ir pievienojusies šim starptautiskajam dokumentam bez atrunām un tas ir spēkā no 2002.gada 3.marta. Līguma 2.panta Definīcijas b punktā ir noteikts: "Šā līguma izpratnē "fonogramma" ir izpildījuma skaņu vai citu skaņu, vai skaņu atveidojuma fiksācija, izņemot kinematogrāfiskā vai citā audiovizuālā darbā ietvertu fiksāciju". Līdz ar to fonogramma, kas iekļauta kādā audiovizuālā darbā nav aizsargājams objekts. Ja tiek konstatēta neatbilstība starp starptautisko tiesību aktu, kuram ir pievienojusies Latvija un nacionālo tiesību aktu, spēkā ir starptautiskais tiesību akts. WIPO *(World Intellectual Property Organization)* 15.panta 4.daļas izpratnē fonogrammas, kas, pārraidītas pa vadiem vai ēterā, kļuvušas sabiedrībai pieejamas tādā veidā, ka sabiedrības locekļi var tās izmantot jebkurā vietā un laikā pēc katra individuālas izvēles, pielīdzināmas fonogrammām, kas publicētas komerciālos nolūkos.

Komerciālos nolūkos publicētas fonogrammas ir tādas fonogrammas, kas ir padarītas pieejamas plašai sabiedrībai - izdotas (CD, DVD u.c.) vai arī likumīgi ievietotas internētā.

Lūdz noraidīt apelācijas sūdzību un atstāt negrozītu Daugavpils tiesas 2016.gada 7.marta spriedumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 112006416 (lietas 54.-55.lapa).

Latgales apgabaltiesa saskaņā ar LAPK 289.^{21}panta otro daļu apelācijas sūdzību skata rakstveida procesā. Tiesa nesaskata nepieciešamību lietu iztiesāt mutvārdu procesā.

Vērtējot lietā esošās ziņas par faktiem, Latgales apgabaltiesa vadās pēc LAPK 244.panta nosacījumiem - pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Tādā veidā novērtējusi apelācijas sūdzībā norādītos motīvus un lūgumu, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietā esošos pierādījumus un novērtējusi tos, ņemot vērā SIA "/Nosaukums B/" iesniegto rakstveida viedokli par apelācijas sūdzību, cietušās /Nosaukums A/ apelācijas sūdzību atzīst par nepamatotu, tāpēc pirmās instances tiesas nolēmums atstājams negrozīts.

Lietā nav strīda par to, ka:

/Nosaukums A/ ir biedrība, kurā apvienojušies izpildītāji un fonogrammu producenti, lai kolektīvi (kopīgi) administrētu savas tiesības – vienotos ar fonogrammu izmantotājiem par maksājamo atlīdzību, to iekasētu, sadalītu un izmaksātu tiesību īpašniekiem, kā arī veiktu citas funkcijas. Saskaņā ar 21.07.2004. Latvijas Republikas Kultūras ministrija izsniegto atļauju /Nosaukums A/ veic izpildītāju un fonogrammu producentu tiesību kolektīvo pārvaldījumu. Līdz ar to "/Nosaukums A/" tiesiskajās attiecībās ar SIA "/Nosaukums B/" ir tiesīga pārstāvēt pilnīgi visus izpildītājus un fonogrammu producentus uz Autortiesību likuma pamata un bez attiecīga pilnvarojuma līguma slēgšanas (Autortiesību likuma 64.panta trešā daļa, 65.panta pirmās daļas 3.punkts);

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektors I.Parņevičs 2016.gada 3.februārī plkst.15.10 veica pārbaudi SIA "/Nosaukums B/" telpās /adrese/ un 2016.gada 9.februārī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA803393.

Autortiesību likuma 52.panta pirmā daļa noteic, ka izpildītājiem un fonogrammu producentiem ir tiesības saņemt taisnīgu atlīdzību par komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu. Izmantošana ietver raidīšanu, publiskošanu, publisko izpildījumu, no komerciālos nolūkos publicētām fonogrammām sastāvošu raidījumu publiskošanu, retranslāciju pa kabeļiem un citus publiskošanas veidus. Par komerciālos nolūkos publicētām fonogrammām uzskatāmas arī tādas fonogrammas, kuras ir likumīgi padarītas pieejamas sabiedrībai pa vadiem vai citādā veidā tādējādi, ka tām var piekļūt individuāli izraudzītā vietā un individuāli izraudzītā laikā.

Šā panta otrā daļa noteic, ka dokumentam, kas apliecina šā panta pirmajā daļā paredzēto tiesību ievērošanu, jāatrodas pie izmantotāja komerciālos nolūkos publicēto fonogrammu izmantošanas brīdī.

Savukārt, saskaņā ar Autortiesību likuma 1.panta 7.punktā ietverto skaidrojumu fonogramma ir izpildījuma skaņu, citu skaņu vai skaņu atveidojuma fiksācija.

Atbildība par autortiesību vai blakustiesību pārkāpšanu paredzēta LAPK 155.^{8}pantā.

Saskaņā ar LAPK 7.pantu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā; lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību. Likumības princips tiek nodrošināts tā, ka katrā nākamajā stadijā tiek pārbaudīta iepriekšējās stadijas likumība un pieņemto lēmumu pamatotība.

No LAPK 9.pantā dotās administratīvā pārkāpuma definīcijas izriet, ka administratīvās atbildības vienīgais pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas pārkāpumā. Pārkāpums var tikt uzskatīts par administratīvo pārkāpumu, ja ir konstatēts konkrēts LAPK paredzēts administratīvā pārkāpuma sastāvs: objekts - tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums; objektīvā puse, kas raksturo to, kā izdarīts administratīvais pārkāpums; subjekts- persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu; subjektīvā puse - vainojama darbība (skat. Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 22.decembra spriedums lietā Nr. SKA-571/2006).

Saskaņā ar LAPK 246.pantā noteikto par izdarīto administratīvo pārkāpumu pilnvarotā persona sastāda administratīvā pārkāpuma protokolu. Atbilstoši LAPK 248.panta pirmajai daļai, protokolā norādāma pārkāpuma būtība. Vērtējot administratīvā pārkāpuma protokola juridisko dabu,

Augstākās tiesas Senāts ir norādījis, ka tas ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības. Faktiski šī amatpersona atzīst, ka ar protokolā konstatētajām darbībām persona ir izdarījusi pārkāpumu, par kuru paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnēja apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Senāts secinājis, ka no vienas puses, tiesa, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu šajā lietā, izvērtē protokolā izteiktā atzinuma pamatotību, proti, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības. Savukārt, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus) (sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 25.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-157/2007 9.2.punktu).

Tātad, jau administratīvā pārkāpuma protokolā ir jābūt norādītam, kāds tieši personas nodarījums veido administratīvo pārkāpumu.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektors I.Parņevičs 2016.gada 9.februārī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu par to, ka 2016.gada 3.februārī SIA "/Nosaukums B/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, piederošajā restorānā "/Nosaukums C/", kas atrodas /adrese/, publiskā izpildījumā tiek raidīti divi TV kanāli - "Fashion TV" un "Eurosport", uz kuru raidīšanu netika uzrādīti dokumenti, kas apliecina Autortiesību likuma 52.panta pirmajā daļā paredzēto tiesību ievērošanu. Pārkāpums kvalificēts atbilstoši LAPK 155.^{8}pantam kā autortiesību vai blakustiesību pārkāpšana.

Latgales apgabaltiesas ieskatā pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka administratīvā pārkāpuma protokolā nav sniegts konkrēts juridiskās personas izdarīto darbību apraksts, kas atspoguļotu Autortiesību likuma 52.panta pirmajā daļā paredzēto tiesību neievērošanu - komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanu. Saskaņā ar administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto, ka SIA "/Nosaukums B/" piederošajā restorānā "/Nosaukums C/" publiskā izpildījumā tiek raidīti divi TV kanāli - "Fashion TV" un "Eurosport", nav pamata uzskatīt, ka tai pat laikā ar šo kanālu starpniecību tiktu atskaņota arī fonogramma - izpildījuma skaņu, citu skaņu vai skaņu atveidojums, jo tādas ziņas par faktiem nav fiksētas administratīvā pārkāpuma protokolā.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas nolēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, lai atzītu, ka nav pamata SIA "/Nosaukums B/" saukt pie administratīvās atbildības par LAPK 155.^{8}pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu un saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama. Apelācijas instances tiesa uzskata, ka nav nepieciešams atkārtoti pārvērtēt lietā esošos pierādījumus un pievienojas pirmās instances tiesas nolēmumā izteiktajai motivācijai. Saskaņā ar LAPK 289.^{13}panta trešo daļu tādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Turklāt, iztiesājot šādas lietas, jāņem vērā Autortiesību likuma 36.panta pirmās daļas nosacījumi, ka autortiesības ir spēkā visu autora dzīves laiku un 70 gadus pēc autora nāves, izņemot šā likuma 37.pantā minētos gadījumus. Jāņem vērā arī šā likuma 39.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktais, ka darbus, attiecībā uz kuriem izbeidzies autortiesību termiņš, var brīvi izmantot jebkura persona, ievērojot autora tiesības uz vārdu un darba neaizskaramību saskaņā ar šā likuma 14.panta noteikumiem un autoratlīdzība par šādu darbu izmantošanu netiek maksāta.

Pamatojoties uz LAPK 289.^{22} pantu, 289.^{12} panta otrās daļas 1.punktu, Latgales apgabaltiesa

nosprieda

Daugavpils tiesas 2016.gada 7.marta spriedumu atstāt negrozītu, bet /Nosaukums A/ pilnvarotās personas zvērinātas advokātes Ineses Stankevičas apelācijas sūdzību noraidīt.

Latgales apgabaltiesas spriedums nav pārsūdzams, tiesas kancelejā ir pieejams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā - 2016.gada 25.maijā.

Sprieduma kopijas triju dienu laikā nosūtīt administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem, ja šajā laikā viņi pēc tām neieradīsies paši.

Tiesnesis referents J.Dimpers

Tiesneši D.Skudra

J.Vasiļkovskis